

طرحی فراگیر بدون هیچ متن

عباس عبدي

درخصوص طرح صیانت مطالب فراواني گفته شده است و طبعاً در آینده نیز بیشتر گفته خواهد شد. درباره چنین طرحی که با ترجیحات و علایق ده‌ها میلیون نفر مرتبط و در تضاد است، باید دقیق‌تر گفت‌وگو کرد. اجازه دهید که يك نمونه از طرح مشابه را بررسی کنیم. قانون ممنوعیت ماهواره، در سال 1373 و در مجلس چهارم تصویب شد. زمان زیادی از تصویب این قانون نگذشته بود که سر و کله دیشهای ماهواره‌ای بیشتر پیدا شد. قبلاً هم بود ولی پس از ممنوعیت، افزایش یافت. تازه مردم فهمیدند که حتماً چیزهای خوبی در ماهواره هست که آن را ممنوع کرده‌اند. به قول معروف مردم به آنچه که نهی می‌شوند حریص هستند! از اینجا به بعد يك بازی زیان‌بار میان نیروی انتظامی و مردم آغاز شد. هر از گاهی می‌ریختند در يك محله و دیشها و رسیورها یا گیرنده‌ها را جمع می‌کردند و می‌دادند صداوسیما، آنها هم به طور طبیعی نباید اتلاف می‌کردند و در هر صورت دوباره وارد بازار یا ذوب و قالب‌ریزی می‌شد و از طریق دیگر جایگزین قبلی‌ها می‌گردید. تنش میان مردم و نیروی انتظامی در این مورد خیلی بیشتر از مساله حجاب بود. بعد هم با راپل اقدام به برداشتن دیشها می‌کردند. استهلاک نیروی انتظامی از اینجا آغاز شد زیرا وارد يك درگیری شدند که در نهایت بی‌فایده تشخیص دادند و مجبور شدند شیوه دیگری را برگزینند و روی فرستنده‌ها پارازیت بفرستند که يك اختلاف بین‌المللی ایجاد شد، سپس امواج را روی گیرنده‌ها فرستادند که عوارض بیماری‌زا دارد و کارشناسان می‌گویند سرطان را زیاد می‌کند. در نهایت هم اجرای آن برنامه‌ها به کلی به فراموشی سپرده و این قانون متروک شد.

در این میان يك نکته بسیار مهم وجود داشت. آن قانون با خواست ده‌ها میلیون نفر از مردم که از ماهواره استفاده می‌کردند در تضاد بود، ولی آن مجلس اصولگرا در نهایت حاضر شد تصویب قانون و هزینه‌های آن را به جان بخرند. این تصویب در حالی است که يك گزارش رسمی دقیق از علت و چرایی تصویب آن و نیز گزارشی از نظر و علت علاقه مردم به ماهواره و از همه مهم‌تر علت شکست آن تاکنون ارائه نشده است. در حقیقت هر تصمیم حکومتی که گرفته می‌شود، باید مستند به چنین گزارش‌هایی باشد.

اگر شما بخواهید مجوز احداث يك طرح صنعتي كوچك مثلا طرحي كه فقط دو نفر روي آن كار كنند را بگيريد بايد ابتدا يك طرح توجيحي مبني بر مفيد و سودآور بودن آن بدهيد. متن اين طرح بعضا دهها صفحه است. حال چگونه ممكن است كه مصوبه‌اي در ابعاد منع استفاده از ماهواره يا طرح اخير محدودسازي اينترنت ارايه شود كه بر سرنوشت حدود 1.5 تا 2 ميليون نفر شاغل و نيز علايق و كارهاي دهها ميليون نفر تأثير مستقيم دارد ولي يك متن توجيحي مشخص در اختيار افكار عمومي قرار نگرفته باشد؟ اين متن توجيحي بايد ابعاد گوناگون موضوع را به دقت بشكافد و توضيح دهد كه چرا چنين كاري لازم است؟ اين طرح توجيحي بايد از سوي كارشناسان زبده تهيه و از طرف كارشناسان ديگر نقد شود. هدف اصلي آن بايد قانع كردن افراد ذينفع باشد. مگر ممكن است كه مردم با تصويب طرحي كه خير و رفاه عمومي را تامين كند مخالفت نمايند؟

اگر اين طرح مدعي چنين نتيجه‌اي است بايد متن توجيحي خود را منتشر كند و پيش از هر اقدامي درباره آن گفت‌وگو شود. همچنين بايد به صورت شفاف با يكايك مواد آن موافقت و مخالفت شود تا ابعاد ماجرا روشن گردد. قانوني كه برآمده از خواست عمومي و تامين‌كننده منافع اكثريت نباشد، از سوي مردم نادیده گرفته خواهد شد. از همه مهم‌تر اينكه تخلي از قانون جرم است، ولي جرم بايد به گونه‌اي تعريف شود كه تعداد اندكي از مردم مرتكب آن شوند. اگر كسي دزدی كند، حتما پنهاني انجام مي‌دهد و در صورت متهم شدن به طور معمول انجام آن را انكار مي‌كند. ولي امروز كيست كه به صورت پنهاني از ماهواره استفاده كند يا استفاده از آن را انكار كند؟ امروز چند درصد مردم قانون منع ماهواره را اجرا مي‌كنند؟ يك درصد، دو درصد يا 70 و 80 درصد؟ طرح سيانت از فضاي مجازي به مراتب ابعاد بزرگ‌تري از قانون منع ماهواره دارد، زيرا کاربرد آن فراگيري كامل دارد.